

Organisasjonsnummer: 970540008
Foretaksnavn: Hamar kommune
Navn: Arne Willy Hortman
Kontonummer: 18001670723
Adresse: Postboks 4063
Postnr.: 2306 Hamar
Telefon: 93846274
Mobiltelefon: 92893985
E-post: awh@hamar.kommune.no

Mottaker: Miljødirektoratet
Kopimottaker: Fylkesmannen i Hedmark

SØKNAD

REFERANSENR.: 18S46B83

Strategi for klimavennlig mobilitet

Type tiltak: Klimavennlig areal- og transportplanlegging

Beskriv tiltaket, med vekt på hvem, hva, hvor og hvordan:

Hamar kommune søker om tilskudd til å utarbeide strategi for klimavennlig mobilitet. Formålet med strategien er å legge til rette for en helhetlig og bærekraftig utvikling av Hamar som attraktiv og klimavennlig by. Sentralt i dette arbeidet blir å finne løsninger på viktige strategiske problemstillinger knyttet til knutepunktutvikling og grønn mobilitet. For å utarbeide strategien vil Hamar kommune bruke konsulenttenester og vi søker derfor økonomisk støtte til dette arbeidet. Arbeidet vil knyttes opp mot pågående planprosess for kommunedelplan for jernbanen, hvor klimavennlig mobilitet er et sentralt element. I tillegg er det flere pågående og planlagte prosjekter som bør ses i sammenheng i form av en samlet strategi for mobilitet. Dette gjelder eksempelvis pilotprosjekt med elbusser (Hedmark trafikk), prosjekt med autonome busser, kommende reforhandling av sykkelbyavtale og grunnlag for revidering av kommunedelplan for veg og transport (gjeldende plan er fra 2009).

Til tross for en positiv utvikling de siste årene, hvor Hamar blant annet har en noe høyere sykkelandel (8 %) enn mange sammenlignbare byer, ser vi at man er langt unna å nå både lokale og nasjonale mål relatert til klimavennlig mobilitet. Vi trenger derfor en tydeligere strategi for hvordan vi skal jobbe fremover. En forutsetning for å kunne nå fastsatte mål er også at det arbeides bredt med strategien, og at vi evner å gjøre mobilitetsstrategien til en strategi for hele kommunen. Dette innebærer behov for forankring underveis i prosessen, både politisk og hos øvrig befolkning. Det er også behov for tydelig ansvarsfordeling, rutiner for oppfølging og målbare indikatorer, slik at man kan følge opp arbeidet på en god måte. Intensjonen er også å knytte transportplanlegging tettere til fokuset på byutvikling og byliv som en del av at Hamar har foreslått å prioritere det grønne skiftet som ett av hovedmålene i ny kommuneplan (ventes vedtatt mars 2018).

I forbindelse med jernbaneprosessen etableres det nå et samarbeidsforum for knutepunkt og mobilitet. Her er BaneNor, Hedmark fylkeskommune/Hedmark Trafikk og Statens vegvesen sentrale aktører og samarbeidsparter. Det kan også være aktuelt å trekke inn andre aktører (NSB, ekspressbåt-operatør m.fl) og

tilgrensende nabokommuner (spesielt Stange kommune med tanke på bydel Ottestad).

Hvordan vil dette tiltaket gi økt klimafokus i areal- og transportplanleggingen, utover det en kan forvente av ordinær, god arealplanlegging?

Hamar kommunes valgte løsning for jernbanetrase og ny stasjon, jf. vedtak av kdp desember 2016 (ikke rettskraftig pga. innsigelser), gir klare utfordringer for mål om at flest mulig skal gå og sykle eller bruke kollektivtransport til stasjonen. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har signalisert positivt til løsningen, men har bedt om supplerende utredninger. Særlig om stasjonen legges lenger ut fra sentrum enn i dag, er det spesielt viktig å få fokus på framtidrettede løsninger for tilbringertransport og integrasjon med byens nettverk av transportårer. Strategien skal danne et grunnlag for fremtidige prioriteringer og legge føringer for areal- og transportplanleggingen, og en eksplisitt prioritering av klima vil føre til større fokus på klimavennlig utvikling og riktige tiltak for å nå vedtatte mål.

Hvordan kan tiltaket bidra til en varig kvalitets- eller kompetanseheving med tanke på klimavennlig areal- og transportplanlegging?

En godt forankret klimavennlig mobilitetsstrategi vil legge tydelige og langsiktige føringer for hvordan vi skal nå klimamål gjennom videre areal- og transportplanlegging. Dette vil skape forutsigbarhet og legge til rette for at ulike aktører drar i samme retning. Det vil samtidig være lettere å gjennomføre konkrete tiltak, som eksempelvis prioriterer gående og syklende på bekostning av bil, når man har en tydelig og omforent strategi.

Hvordan er søknaden politisk forankret?

Prosjektet er forankret i kommunal planstrategi, vedtatt i Hamar kommunestyre den 28. september 2016, og gjennom arbeidet med ny kommuneplan for Hamar. Hamar kommune har en visjon om at Hamar i 2030 er en bærekraftig by hvor det er lett å leve miljøvennlig. For å nå visjonen skal kommunen blant annet gjennomføre tiltak som vil redusere bruk av personbil, og gjøre kollektivtransport, gange og sykkel mer attraktivt. Det er her også uttrykt at kommunen skal aktivt søke på statlige midler for å få bidrag til gjennomføring av miljø- og klimatiltak. I tillegg er det solid politisk forankring for Hamar som sykkelby og kommunen har også vedtatt ambisiøse klimamål.

Gjennomføring

Når planlegges arbeidet startet og avsluttet?

Strategiarbeidet vil ha oppstart i juni 2018. Strategien forventes å være ferdigstilt innen juni 2019.

Gjennomføringsplanen kan lastes opp som vedlegg eller beskrives nedenfor:

Detaljert oppdragsbeskrivelse og framdriftsplan for arbeidet vil bli utarbeidet i løpet av april/mai 2018. Konsulent er tenkt tilknyttet gjennom Hamar kommune sin rammeavtale, men det vil gjøres en ny vurdering rundt dette når oppdragsbeskrivelsen er ferdig.

Etter tilknytning av konsulent legges det opp til en kartleggingsfase hvor blant annet dagens transportsystem (inkludert sykkelveinett), reisevaner, holdninger og atferd og eksisterende grunnlagsmateriale analyseres. Her vil Hamars byromsplan (2013) og Handlingsplan for Sykkelbyen (og senere evaluering av denne) være nyttige ressurser, i tillegg til materiale og føringer fra kommuneplanprosessen og utredningsmateriale i forbindelse med kommunedelplan for jernbanen. I løpet av påfølgende arbeidsperiode vil hovedfunnene fra analysene legges frem på åpne seminarer og i politiske fora for å bidra til en solid og godt forankret strategi. Disse kunnskapene vil så danne utgangspunktet for utarbeidelse av mål og innsatsområder i strategiforslaget.

Samarbeidsgruppen for sykkelbyen, (Hamar kommune, Statens vegvesen og Hedmark fylkeskommune), og samarbeidsgruppen for knutepunkt og mobilitet som opprettes i forbindelse med jernbanesaken, vil fungere som referansegrupper for strategiarbeidet. Rådmannens plan- og utviklingsmøte vil fungere som styregruppe. Planen skal vedtas politisk som styrende for videre areal- og transportplanlegging.

Beskriv hvorfor økonomisk støtte vil være utløsende for at tiltaket blir gjennomført:

Hamar kommune har ambisiøse ambisjoner om en klimavennlig utvikling, jf. mål i kommuneplan og kommunedelplan for klima og miljø, men har samtidig begrenset med ressurser til å nå disse målene. Klimasatsmidler vil sette oss i stand til både å ha arbeidsomfanget som er nødvendig for strategien og fokuset på bærekraft for omstilling til lavutslippssamfunnet. For øvrig er Hamar ikke omfattet av byutviklingsmidler eller bypakker og tilskudd er derfor ekstra viktig for å få nødvendig fortgang i miljø- og klimaarbeidet.

Kostnadsoverslag / Budsjett

Utgifter til gjennomføring av tiltaket	Beløp uten mva
Kartleggingsfase, konsulentbistand	300 000
Kartleggingsfase, egeninnsats (200 timer)	100 000
Analyse- og arbeidsfase, inkl. medvirkning, konsulentbistand	300 000
Prosjektledelse, egeninnsats (200 timer)	100 000
Utarbeidelse av planmateriale, konsulentbistand	200 000
Total sum	1 000 000

Finansiering

Finansiering av tiltak	Beløp uten mva
Samlet kostnad ved tiltak(ene)	1 000 000
- Andre offentlige tilskudd	0
- Annen finansiering	0
- Egne midler	500 000
= Omsøkt tilskudd fra miljøforvaltningen	500 000

Kan tiltaket/deler av tiltaket gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt? Ja

Vi ønsker å ha en omfattende og grundig prosess for at strategien skal ha en solid forankring. Dette kan løses på en mindre omfattende måte for å redusere kostnader, men dette kan innebære at strategien blir mindre gjennomarbeidet og forankret - og dermed blir mindre god. Det er også mulig å gjennomføre karteleggingsfasen på en enklere måte enn vi har lagt opp til, men dette vil også gi et dårligere grunnlag for utarbeidelse av strategien.

Utdyping finansiering

Er noe av finansieringen annet enn kommunale midler eller klimasats-midler? Får eller har tiltaket mottatt eksterne midler av noe slag? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om eksterne midler, men ikke fått svar enda? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om andre offentlige midler, men ikke fått slik støtte? Nei

Vedlegg

Ingen vedlegg

Merknad:

Ingen merknad

[sign] Arne Willy Hortman for Hamar kommune

Leveret 15.02.2018